

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

PG Anne Frank

Juni 2023

Inleiding

Dit is het Pedagogisch werkplan voor Peutergroep Anne Frank van het label Kind & Co. Dit Pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan van Kind & Co Ludens één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van peutergroep Anne Frank. In dit Pedagogisch werkplan is te lezen hoe wij onze pedagogische visie vertalen naar de dagelijkse praktijk.

Het label Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem, dat gebaseerd is op de PDCA cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken, die vastgesteld zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit, onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn. Daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het Pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, wijzigingen hierin en de invulling van het Vierogenprincipe op de locatie, worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Het Pedagogisch werkplan wordt minimaal 1 x per 2 jaar bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht je nog informatie missen, dan kun je hier natuurlijk altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is in de brochure 'Welkom bij Kind & Co' en op onze website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Veel leesplezier gewenst!

Team Peutergroep Anne Frank

Datum 15-06-2023

Inhoudsopgave

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk	3
Uk & Puk	4
Voorschoolse Educatie (VE).....	5
Op de peutergroep	9
Onze ochtend- en middagindeling	9
Eten en drinken.....	9
Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen.....	9
Zelfstandigheid bevorderen	9
Afspraken, regels en omgangsvormen	9
Oudercontact	11
Kennismaken en wennen	11
Dagelijkse overdrachten.....	11
Observeren, volgen en oudergesprekken	11
Als er zorgen zijn.....	12
Mentorschap	12
Ouderavonden	12
Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang	12
Onze accommodatie	13
Stamgroepen	13
Beroepskracht-kindratio (BKR)	14
Het Vierogenprincipe	14
Onze peutergroep in de wijk; onze externe samenwerkingspartners	14
Openingstijden	14
Onze medewerkers.....	16
Deskundigheidsbevordering	16
Andere volwassenen	16
De oudercommissie	17
Tot slot.....	18
Foto's	19

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk

Binnen Kind en Co Ludens werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Binnen het label Kind en Co werken wij aan deze vier pedagogische basisdoelen aan de hand van de beschreven gedragingen in het Pedagogisch Educatief Huis. De pedagogische basisdoelen zijn vertaald naar de volgende vier verdiepingen in het huis:

- Ik voel me veilig
- Ik ontwikkel me
- Ik heb respect voor anderen
- Ik draag bij aan een positieve samenleving

Bij de verschillende verdiepingen zijn de ramen van het huis gevuld met de Pedagogisch Educatieve gedragingen die daar bij passen. Dit zijn de gewenste concreet waarneembare handelingen van onze pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Meer over onze pedagogische visie is te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan en in het interactieve Pedagogisch Educatief Huis.

Uk & Puk

Op de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het jonge kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Wij noemen dit 'Ontwikkelingsgericht Werken' (OGW). Dit betekent dat wij het kind zorgvuldig observeren en de activiteiten aanpassen aan de ontwikkelbehoefte van het kind. Met behulp van onze werkwijze OGW dragen wij zorg voor een beredeneerd en gestructureerd activiteiten aanbod.

Binnen deze werkwijze maken wij op PG Anne Frank gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk wat specifiek is ontwikkeld voor de kinderopvang. Het hoofddoel van Uk & Puk is het vergroten van de spraak- en taalvaardigheid van het kind. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Naast de spraak- en taalontwikkeling komen ook de sociaal emotionele-, de motorische- en zintuiglijke ontwikkeling en het voorbereidend rekenen expliciet aan bod. Dit gebeurt binnen de context van voor kinderen aansprekende thema's, waarin de pop Puk een belangrijke rol speelt.

Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 2,5-4 jaar. Binnen het programma staat spelen centraal. Hierbij fungeert de pop Puk als intermediair tussen het kind en de volwassene. Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van peuters. Elk thema is middels aansprekende activiteiten uitgewerkt voor de leeftijdsgroep 2,5-4 jaar. De activiteiten zijn gevarieerd: spel, ontdekken, knutselen, spel in een themahoek, voorlezen, kring, expressie, bewegen, tijdens verzorgingsmomenten. Ook is er aandacht voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal. De thema's en activiteiten zijn op maat uitgewerkt per leeftijdsgroep en kunnen makkelijk ingepast worden in het dagritme van de groep. Denk bijvoorbeeld aan het Goedemorgenlied, het Puk thema in de kring, samen themaliedjes zingen, een thema beweegactiviteit etc. Zo kunnen de kinderen zich op een speelse manier ontwikkelen.

Aan de hand van het thema bieden wij de kinderen wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren. Deze activiteiten bieden tevens veel mogelijkheden om spelenderwijs met de sociale communicatie en het denken en redeneren van kinderen bezig te zijn. Op peutergroep wordt dagelijks een groepsactiviteit aangeboden met Puk in de hoofdrol. Bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek en als er een nieuw kindje op de groep is. Puk wordt dan geïntroduceerd door de pedagogisch medewerker: "Puk was eens ook nieuw in de groep en nu ben jij nieuw. Puk mag nu naast jou zitten, want het kan best spannend zijn om ergens nieuw te zijn. Puk kan jou helpen om te wennen, Puk kan dan jouw vriendje zijn." Daarnaast wordt op PG Anne Frank ook het liedje "Namen noemen" iedere dag gezongen. De activiteiten die tijdens kringmomenten worden aangeboden, worden gegeven aan de hand van Logo 3000.

Er zijn 10 Puk thema's:

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie

Voor peuters die bijna naar de basisschool gaan is er een extra thema: "Ik ben bijna 4!". Zo wordt de bijna 4 jarige spelenderwijs voorbereid op de overgang van kindercentrum naar basisschool.

Naast de Puk thema's komen ook thema's aan bod zoals: de jaargetijden, feestdagen, moeder-/ vaderdag en verkeer. Wij maken gebruik van deze thema's als leidraad voor onze eigen invulling van de thema's. En vullen dit aan met concreet materiaal en woorden van Logo 3000. Alle kinderen op PG krijgen het totaalprogramma Uk & Puk aangeboden. Dit programma voldoet aan de eisen van de VE.

Voorschoolse Educatie (VE)

Voor kinderen met een VE indicatie worden aanvullende eisen gesteld. Deze zijn deels wettelijk en deels door de gemeente bepaald.

Visie

De peutergroepen van Kind & Co hebben een belangrijke rol bij het volgen, signaleren en verminderen van achterstanden bij het jonge kind met een VE indicatie, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, de sensomotorische- en sociaal-emotionele ontwikkeling. De ontwikkelijn van het jonge wordt gevolgd met behulp van onze werkwijze Ontwikkelingsgericht werken (OGW). Met behulp van onze observaties van het Kindvolgsysteem de CORE kunnen wij de individuele behoefte van het kind in kaart brengen en ons activiteitenaanbod hierop aan laten sluiten. Vervolgens stimuleren wij de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind met het totaalprogramma Uk & Puk. Ouders, onderwijs en opvang zijn partners in de opvoeding van een kind. Allen hebben hun eigen rol bij het ondersteunen en begeleiden van het kind, maar ook een gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid.

VE in de praktijk

Als kinderen bij ons op de VE peutergroep komen nemen wij de tijd voor het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Ouders worden tevens geïnformeerd over de observatie momenten, onze manier van ontwikkelingsgericht werken en de methode Uk & Puk.

Bij kinderen met een VE-indicatie doen wij gedurende hun tijd op de peutergroep drie keer een observatie. De observaties vinden jaarlijks plaats in de maand maart en oktober. Hiermee zorgen we ervoor dat er altijd een relevante observatie is van ongeveer een half jaar oud.

Na deze observatie nodigt de mentor de ouders uit voor 10 minuten gesprek. Het observatieformulier wordt als richtlijn gebruikt bij het gesprek.

Op basis van de observatie worden de ontwikkelingsdoelen voor ieder kind bepaald met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, sensomotorische ontwikkeling en de ontwikkeling van rekenen en ruimte.

Dagdelen

Peuters met een VE-indicatie komen vanaf 2,5 jaar 4 dagdelen per week verdeeld in dagdelen van 8.30-12.30. Hierdoor krijgen de kinderen minimaal 16 uur VE aangeboden. De peutergroep is 40 weken in het jaar geopend, met 16 uur per week borgen we de 960 uur.

Uk & Puk in de dagelijkse praktijk

De thema's van Uk & Puk sluiten aan bij de dagelijkse belevingswereld van het jonge kind, waardoor deze makkelijk in te passen zijn in ons dagritme. Eens in de 6-8 weken wordt de groep volgens het dan geldende thema ingericht, waardoor het duidelijk zichtbaar is voor kinderen en ouders. Er wordt vervolgens gedurende 6-8 weken met dit thema gewerkt. Bijvoorbeeld, bij het thema verkeer worden stoplichten, zebrapaden aangelegd voor en op de groep. Tijdens het buitenspelen maken we (gebruik van) loop- en fietspaden en spelen eenvoudige verkeerssituaties na. Bij het Puk thema Hatsjoe maken we gebruik van attributen als een stethoscoop, een thermometer, zakdoeken, een doktersjas etc. Tijdens het fruit eten wordt met de kinderen gesproken over hoe goed en belangrijk fruit en water voor je lichaam is. En kunnen ouders bijvoorbeeld worden uitgenodigd om samen met hun kind en zijn/haar favoriete knuffel een doktersbezoek af te leggen op de locatie, waarbij een van de medewerkers de dokter speelt, compleet met stethoscoop en doktersjas.

In de groep is er een speciale plek ingericht met boekjes en themamaterialen voor kinderen en ouders om in te zien en samen kennis te maken met het thema. Ook tijdens de activiteiten op de dag wordt er gebruik gemaakt van deze materialen.

Onze dagindeling verloopt volgens een bepaald ritme en met behulp van de dagritmekaarten wordt dit ritme en de volgorde van de geplande activiteiten zichtbaar voor de kinderen. Bij de overgang van activiteiten wordt aan de kinderen gevraagd wat de volgende activiteit zal zijn en wordt er een begeleidend liedje gezongen.

Activiteitenspin

De activiteitenspin wordt gebruikt bij de voorbereiding van het thema en deelt het op in de volgende onderdelen: introductie (van het thema), knutselen, voorlezen, liedjes, spel, expressie, kijk/doe tafel, rijmpjes en bewegen. Hiermee plannen wij per thema welke activiteiten er per onderdeel worden aangeboden en wordt inzichtelijk op welk ontwikkelingsgebied ze aansluiten. Zo zorgen we ervoor dat door middel van diverse activiteiten en spel alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen én dat deze aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van zowel het individuele kind als de groep. Hierbij werken we met de Kleine- en Grote groep.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Het jonge kind ontdekt de wereld door te onderzoeken. Dit zal het alleen doen in een veilige wereld. Daarom hechten wij veel belang aan het scheppen van zowel een fysieke, als een sociaal emotioneel veilige omgeving voor het kind. Hoe doen we dit?

- We gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om
- Tonen respect voor hun autonomie
- Stellen grenzen aan en bieden structuur voor het gedrag van kinderen. Hierbij sluiten wij aan bij waar het kind gezien zijn ontwikkeling aan toe is, begeleiden het hierbij en prikkelen het kind door het in nieuwe situaties te brengen.

De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het kind door hun taal en lichaamshouding aan te passen. Ze gaan door hun knieën als ze bij een spelsituatie meekijken, ze verwoorden hun gedrag en benoemen ervaringen en emoties. De aangeboden taal biedt mogelijkheden om emoties te begrijpen en zelfs te sturen, zodat het kind leert er grip op te krijgen.

Taalontwikkeling

De taalactiviteiten hebben verbinding met alle speerpunten. Kind & Co Ludens heeft respect voor de moedertaal van de kinderen, dit vormt de culturele basis waarin het kind thuis wordt opgevoed. Veel kinderen spreken de moedertaal, maar hebben een achterstand in de Nederlandse taal. Meertaligheid van kinderen komt steeds vaker voor. PG Anne Frank vormt de talige brug tussen thuis en toekomstig onderwijs voor de kinderen. Tijdens het hele dagdeel wordt er taal aangeboden. We stemmen daarbij ons taalgebruik af op de mogelijkheden van de peuter, waarbij we regelmatig onze handelingen en de handelingen van de peuter verwoorden. Door te praten over concrete voorwerpen en handelingen wordt het woordbegrip van kinderen versterkt. Zeker bij wat abstractere begrippen is visuele ondersteuning in een voor het kind betekenisvolle situatie van belang. Zo is het begrip 'hoog' veel sneller duidelijk als je een toren van blokken aan het bouwen bent. Een kind is door het plezier in het spel ook eerder geneigd om de nieuwe taal niet alleen passief te ontwikkelen, maar ook actief te gebruiken. Tijdens het interactief voorlezen stellen we vragen om de taalontwikkeling te stimuleren.

Sensomotorische ontwikkeling

We willen kinderen stimuleren om te ontdekken hoe dingen in elkaar zitten. Daarbij vragen we aan peuters om dingen te verklaren, te voorspellen of te beredeneren. We maken gebruik van concreet materiaal en ontdekken samen hoe de wereld in elkaar zit. We maken gebruik van gevorderde taal, zoals geen verkleinwoorden gebruiken, niet over jezelf in derde persoon praten (de juf gaat even handjes wassen). Sensopathisch spel is een vorm van ontdekken via de zintuigen. Vooral tast, voelen is voor peuters een belangrijke bron om de wereld te gaan begrijpen.

Ontwikkeling van rekenen en ruimte

In het contact met peuters zijn we dagelijks bezig met tellen, meten en ordenen. Tijdens het bouwen met de blokken, ervaren kinderen het verschil tussen groot en klein. Door dit te verwoorden en kinderen hier zelf mee bezig te laten zijn, maken peuters zich deze abstracte begrippen eigen.

Grote groep - Kleine groep

De kinderen met een VE indicatie worden nauwgezet gevolgd in hun ontwikkeling. Na de kennismaking met het thema en de bijbehorende activiteiten, volgt een herhaling of een verdieping. Afhankelijk van het soort activiteit en de behoeften van de kinderen wordt er gewerkt in de grote of kleine groep, of aangesloten tijdens hun spel. Als blijkt dat bepaalde kinderen ten aanzien van specifieke ontwikkelingsgebieden behoefte hebben aan extra stimulering om dat gebied te versterken, passen wij ons activiteitenaanbod hierop aan.

Ouders

Bij peutergroep Anne Frank vinden wij het belangrijk dat ouders betrokken worden bij de ontwikkelingsstimulering. Als een kind op de peutergroep start, vindt het kennismakingsgesprek plaats tussen ouders en mentor. Hierin wordt de werkwijze op de groep toegelicht en worden ouders geïnformeerd over de oudergesprekken. Ouders van kinderen met een VE indicatie worden in de 1,5 jaar dat hun kind bij ons op de groep is, 3 keer uitgenodigd voor een voortgangsgesprek naar aanleiding van onze observaties. Hierin bespreken wij met ouders de ontwikkeling van hun kind en geven hen tips over wat zij thuis met hun kind kunnen doen om de ontwikkeling te stimuleren. Als het kind 3 jaar en 10 maanden is worden ouders uitgenodigd voor een eindgesprek. Vervolgens is er een warme overdracht naar de basisschool met de mentor en de nieuwe juf.

Bij de start van elk thema (6 keer per jaar) krijgen alle ouders via het Ouderportaal een nieuwsflits waarin het thema wordt geïntroduceerd. Ook ontvangen zij de teksten van de liedjes en de titels van boekjes die aansluiten op het thema en de 10 thema woorden die in deze periode extra aandacht krijgen. Aan de ouders van de VE kinderen worden de nieuwsbrieven persoonlijk overhandigd en wordt door de pedagogisch medewerker de inhoud en het doel nader toegelicht. Tussentijds zijn er gesprekjes met de ouders om uitleg te geven over het thema aan de hand van de dagritmekaarten.

Ook worden ouders een paar maal per jaar uitgenodigd om (samen met hun kind) deel te nemen aan activiteiten, bijvoorbeeld: een themabijeenkomst, het zomerfeest, de Sinterklaas- of Kerstviering. Hoe, wanneer en bij welke activiteiten ouders worden betrokken, wordt bijgehouden in het ouderactiviteitenplan. De inhoud en voortgang van dit activiteitenplan wordt door de senior tijdens het teamoverleg met de medewerkers besproken, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Samenwerking met de basisscholen

De peutergroep werkt nauw samen met de basisscholen in de wijk. De meeste kinderen van PG Anne Frank gaan naar de Anne Frank school, waar we ook gezamenlijk gebruik maken van het pand. De kinderen met een VE indicatie worden bij voorkeur door de mentor van kind 'warm' overgedragen aan de basisschool. Met een warme overdracht bedoelen de pedagogisch medewerker een gesprek heeft met de leerkracht aan de hand van de overdrachtsformulieren. Voordat deze formulieren en de bijbehorende observatieformulieren naar de basisschool gaan wordt deze eerst besproken met de ouders. Voor deze warme overdracht wordt altijd toestemming aan ouders gevraagd. Dit gesprek vindt plaats voordat het kind naar de basisschool gaat.

Inhoudelijke aansluiting voor- en vroegschoolse educatie

Op onze peutergroep komen kinderen die naar één van de basisscholen in Utrecht gaan. Met deze scholen wordt door ons inhoudelijke samenwerking gezocht, voornamelijk door overleggen de voeren met de scholen waar wij een nauwe samenwerking mee hebben. Hiermee voeren wij een aantal keer per jaar een doorgaande lijn overleg. Hierin overleggen we met de verschillende scholen welke activiteiten wij gezamenlijk gaan organiseren, overlappende thema's we samen vorm geven, hoe we de overdrachten naar school vorm geven en hoe we gezamenlijk gebruik maken van de ruimtes. Zo kunnen wij een groot deel van onze thema's bij die van school laten aansluiten, zoals bijvoorbeeld: het vieren van de voor kleine kinderen belangrijke Nationale Feestdagen, zoals Pasen, Sinterklaas en Kerst. Ook wordt elk jaar zowel op onze groep als op de scholen aandacht besteed aan de Kinderboekenweek, de nationale voorleesweek en bijvoorbeeld de seizoenen.

Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart (PEKK)

De PEKK vormt de basis voor het pedagogisch educatieve coachingsgesprek met het team.

De Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart is gebaseerd op:

- De 4 opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang
- De 6 kindgerichte interactievaardigheden
- Aangevuld met specifieke VE-eisen
- Focusvragen ontwikkeld door Spelenderwijs Utrecht
- UKK, CLASS, UTC
- Evaluatie-instrumenten die bij Kind & Co en bij Ludens en Samen in gebruik zijn.

Samen met de ingevulde HGW/OGW-documenten vormt dit de basis voor de pedagogisch educatieve coaching.

Na een jaar vindt er evaluatie plaats en wordt er met behulp van de kwaliteitskaart gekeken naar de doelen voor de volgende periode.

Op 1 januari 2023 hebben we op deze locatie 19 doelgroepeuters, dat houdt in dat we voor 154 uur een VE coach gaan inzetten op deze groep en voor 36 uur beleid en begeleiding. Dat laatste wordt gedaan door de beleidsmedewerkers op het hoofdkantoor.

Op de peutergroep

We hebben op de locaties een globaal dagritme, met steeds dezelfde 'vaste' momenten en activiteiten. Samen eten, drinken en spelen zorgt ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Deze activiteiten doen we elke dag in een vaste volgorde maar de tijden kunnen wel verschillen. Als de kinderen nog lekker aan het spelen zijn dan lunchen we gewoon wat. Ons voedingsaanbod sluit aan op de richtlijnen vanuit het Voedingscentrum.

Onze ochtend- en middagindeling

8:30 uur: Welkom/spel inloop, de kinderen komen binnen en er is voor ouders een moment van korte overdracht.

9:00 uur: De kring: de kinderen gaan met de pedagogisch medewerkers in de grote kring zitten. Er wordt een korte activiteit gedaan met de kinderen rondom het thema waaraan gewerkt wordt.

9:15 uur: De kinderen gaan vrijspelen. Tijdens het vrije spel moment worden er kleine groepsactiviteiten aan geboden door de pedagogisch medewerkers. Dit gebeurt in groepjes van ongeveer drie kinderen.

10:00 uur: Er wordt fruit en water aangeboden.

10:30 uur: Buitenspelen, bij regen kan er ook gekozen worden voor een beweegactiviteit binnen. Er wordt gebruik gemaakt van de speelzalen.

11.00 uur: Er wordt een activiteit aangeboden in een kleine kring.

11.30 uur: Cracker eten en dit wordt aangeboden door de medewerkers

12.15 uur: Boekje lezen en liedjes zingen om de dag af te sluiten.

12.30 uur: De kinderen worden opgehaald door de ouders.

Eten en drinken

Tijdens het eet en drink moment, eten en drinken de kinderen aan tafel van ongeveer 8 kinderen met één pedagogisch medewerker. Wij faciliteren het eetmoment wat voor onze 4-uurs groepen inhoudt dat we een fruit en een cracker moment hebben.

Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan: een verjaardag, het afscheid van de groep, Sinterklaas en diverse feestdagen, zoals Kerst, Suikerfeest, Pasen, etc. Als een kind jarig is, mag het trakteren met een gezonde traktatie.

Zelfstandigheid bevorderen

Peuters vinden het heerlijk om 'zelf' te mogen doen. Ze groeien van het krijgen van verantwoordelijkheden zoals zelf hun jas aantrekken, bekertjes uitdelen of opruimen waarmee ze gespeeld hebben. Door kinderen te leren zorg te dragen voor elkaar, voor zichzelf en voor de ruimte en materialen om hen heen, stimuleren wij de eigen verantwoordelijkheid, die medebepalend is voor de identiteit van kinderen. Een positief zelfbeeld en daarmee zelfstandigheid en het dragen van eigen verantwoordelijkheid zijn nodig om optimaal te kunnen functioneren in onze maatschappij. Bij het bevorderen van zelfstandigheid begeleiden de pedagogische medewerkers de kinderen door hen ruimte en grenzen te geven. Op deze manier stimuleren we de kinderen naar volgende ontwikkelingsfasen in hun leven.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan. Onze eigen huis-/groepsregels staan hieronder beschreven:

- Binnen lopen we, buiten kunnen we rennen.
- We gebruiken materiaal zoals het bedoeld is.
- De keuken is voor de pedagogisch medewerkers m.u.v. kookactiviteit onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers.
- Klimmen mag op de klimrek
- Morsen op de vloer? Dat kan gebeuren, we ruimen het wel even op.
- We zitten aan tafel en op banken
- Ga om met anderen zoals je dat zelf ook prettig zou vinden.

- We blijven op het plein en we gaan niet buiten het hek.

Meer over voeding, slapen, verschonen, zindelijkheid, persoonlijke hygiëne en zelfstandigheid bevorderen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch beleidsplan.

Activiteiten, vrij spelen en de kring

Voorbeelden van spelletjes om het taalbegrip te stimuleren: *Aanwijzen / benoemen van lichaamsdelen*
Dit kan bij het kind zelf, bij een pop of bij elkaar. Geschikte liedjes zijn:

- "Dit zijn mijn wangetjes";
- "Hoofd, schouders, knie en teen";
- "Met de handjes klap, klap, klap."

Aanwijzen, benoemen en/of pakken van voorwerpen

Op de tafel of op de grond staat een aantal voorwerpen. De peuterleidster vraagt aan een peuter om haar bijvoorbeeld de pop, de auto, etc. te geven.

Iets moeilijker is het om voorwerpen op een plaatje aan te wijzen. Dit kan bij samen boekjes kijken, de leidster benoemt en de peuter wijst aan.

Je kunt deze spelletjes zo moeilijk of gemakkelijk maken als je zelf wilt.

Het uitvoeren van een handeling

Het doen van kringspelletjes.

Hoe speelser de opdracht hoe groter de kans op succes.

Aanbieden van allerlei materialen

Het aanbieden van verschillende materialen lokt het spreken uit, zoals:

- foto's van de belevingswereld van het kind (fotoboeken met foto's van de peutergroep zijn heel aantrekkelijk);
- prentenboeken;
- voelboekjes;
- vertelplaten + bijbehorende knuffels;
- posters;
- puzzels.

Elke twee maanden hebben wij een thema van waaruit op elke groep activiteiten aangeboden worden. Vaak is dat thema gekoppeld aan het seizoen waarin wij op dat moment zitten.

Oudercontact

Wij vinden het belangrijk om een goede band met ouders op te bouwen en investeren hier ook in. Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden van de kinderen.

Kennismaken en wennen

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op ons kinderdagverblijf omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kinderdagverblijf en hoe er gewerkt wordt.

Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gevoerd.

Indien gewenst worden er nadere afspraken omtrent het wennen gemaakt, maar meestal is dit niet nodig. Als er behoefte is om het kind te laten wennen, vindt dit in de regel plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er dan wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. Verdeeld over maximaal twee dagen komt het kind een olopend aantal uur op de groep waarin het geplaatst is (bijvoorbeeld op dag een 1,5 uur en op dag twee 3 uur). Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel, doekje en/of speen. Elk kind heeft een eigen mandje waarin zijn persoonlijke spullen worden bewaard zoals een setje schone kleding, een speen of knuffel.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders die nodig is om aan te kunnen sluiten bij de behoeften van het kind. Specifieke informatie, afspraken over eetgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn. De pedagogisch medewerker neemt samen met het kind afscheid door de ouder bij de deur van de groep uit te zwaaien.

Dagelijkse overdrachten

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van de dag.

Ouders worden via het Ouderportaal 'live' betrokken bij de belevenissen van het kind op het kinderdagverblijf. Het Ouderportaal is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaargaven terug te vinden zijn. Er is meer te vinden; Pedagogisch medewerkers houden via het portaal de registraties rondom eten, drinken en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later. In het Ouderportaal vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk!

Observeren, volgen en oudergesprekken

We vinden het belangrijk dat de kinderen zich prettig voelen bij ons. Alleen dan kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Om dit te bereiken observeren we dagelijks en leggen we deze observaties volgens afspraak vast. Zo kunnen we de opvang zo veel mogelijk laten aansluiten op de behoeften van de kinderen en signaleren we eventuele zorg en aandachtspunten op tijd. Wij maken gebruik van de KOR. Het observatieformulier vullen wij in maart en oktober in. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. De observatieverslagen ontvangen ouders via het Ouderportaal en worden door ons bewaard in het Kinddossier.

Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken plaats. De mentor biedt ouders twee keer per jaar, na de observatie een 10-minutengesprek aan, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het Kinddossier en op de Kindkaart. De uitkomsten van de observaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de Kindbesprekingen. Deze Kindbesprekingen vinden gemiddeld eenmaal per 6 weken plaats.

Als er zorgen zijn

Als wij ons zorgen maken, als we vragen hebben over het welbevinden of de ontwikkeling van een kind of als pedagogisch medewerkers behoeften hebben aan extra handvatten gaan we in gesprek met ouders en werken vervolgens conform ons beleid Signaleren in de kinderopvang.

Mentorschap

Tijdens het Kennismakingsgesprek wordt benoemd wie de Mentor van het kind is en dit is voor ouders terug te vinden in het Ouderportaal.

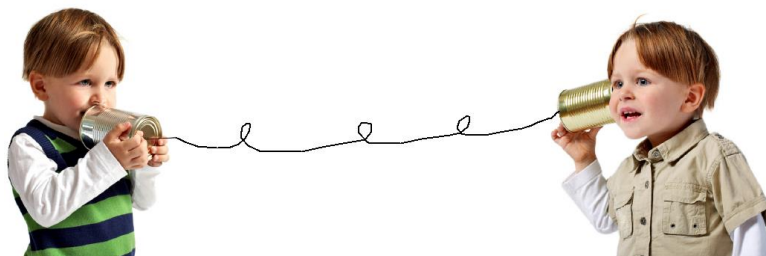
Ouderavonden

Eenmaal per jaar wordt er op de peutergroep een ouderavond georganiseerd. Op deze avonden komen onderwerpen aan de orde die betrekking hebben op de peutergroep, het kind of het kind in het algemeen. Alle ouders krijgen voor deze avond een uitnodiging.

Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang

Op de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkellijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. In de regel vindt de overdracht plaats door het overdrachtsformulier op te sturen naar school en/of aan de ouders mee te geven voor het kennismakingsgesprek met school. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig (in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind.

Meer over hoe wij contact onderhouden met ouders en vormgeven aan mentorschap, signaleren in de opvang en doorverwijzen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

Onze accommodatie

Door de inrichting van de groepsruimtes bieden wij de kinderen de kans om te ontdekken, om alleen of samen te spelen, om kennis te maken met verschillende materialen, spelvormen, voorwerpen, verschillende soorten speelgoed en spelletjes.

In de groepsruimten hebben wij diverse hoeken gecreëerd waarin verschillende activiteiten kunnen worden aangeboden zoals een stad hoek, huishoek, leeshoek en creatieve hoek. Onze ruimten zijn transparant door ramen met glas naar de gang. De verschoningsruimte staat in verbinding met de groepsruimten door een raam.

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals afdekplaten voor de verwarming, plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips voor de scharnieren van de deur, beveiliging in de kasten. Maar ook een beveiliging van de toegangsdeur van onze locatie.

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om jonge kinderen kennis te laten maken met voor hen spannende en uitdagende situaties, zoals klimmen. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

Buiten doen kinderen andere ervaringen op. Buiten kunnen de kinderen rennen, de wind horen ruisen, door plassen stampen, in de zandbak spelen, fietsen, steppen, rennen, voetballen, noem maar op. Buitenspelen maakt een belangrijk onderdeel uit van onze dagindeling! Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils.

Net als binnen, brengt het buitenspel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. Daarnaast kan een locatie aanvullende afspraken hebben die op de eigen buitenruimte zijn afgestemd.

Op PG Anne Frank hebben we een aangrenzend aan beide lokalen een eigen plein in gebruik. Hier is een zandbak, genoeg ruimte om te fietsen en een klimrek. Wanneer wij buiten spelen is het hek gesloten. Het ophalen en brengen van de kinderen gebeurt ook via de aangrenzende pleintjes. Dan houdt een van de pedagogisch medewerker het hek gesloten en open voor ouders.

Omdat er genoeg speelmateriaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stukgaan of kwijtraken. Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Stamgroepen

Peutergroep Anne Frank heeft twee stamgroepen:

- **Kleine Oceaan:** maandagochtend, dinsdagochtend, donderdagochtend en vrijdagochtend
 - maximaal 16 kinderen in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- **Kleine Regenboog:** maandagochtend t/m donderdagochtend
 - maximaal 16 kinderen in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar door 2 vaste pedagogisch medewerkers.

Wanneer nodig en mogelijk, voegen wij groepen samen. Wanneer samenvoegen niet mogelijk is en de kinderen dus naar hun 2^e stamgroep gaan, dan vragen wij hier vooraf toestemming van de ouders voor middels het toestemmingsformulier¹.

Ze komen hierdoor andere leeftijdgenootjes en pedagogisch medewerkers tegen en ze spelen eens in een andere ruimte. Daarnaast biedt het met name oudere kinderen de mogelijkheid om mee te doen aan activiteiten die specifiek zijn afgestemd op hun ontwikkelingsniveau. Belangrijk aandachtspunt bij het werken in wisselend samengestelde groepen is natuurlijk de veiligheid en overzichtelijkheid voor de kinderen. Dat garanderen wij door gebruik te maken van herkenbare ruimtes, materialen en vaste gezichten.

Soms maken wij een uitstapje met de kinderen. Bijvoorbeeld naar de speeltuin, een brief posten, of de bibliotheek. Wanneer wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij hiervoor toestemming aan de ouders. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek aan de orde geweest.

Afwezigheid vaste pedagogisch medewerker

Wanneer er voor een korte tijd² geen vaste pedagogisch medewerker voor een kind aanwezig is doen we er alles aan om een andere vaste pedagogisch medewerker van de betreffende groep vaker in te zetten. Wanneer dit niet mogelijk is, zal er een beroep gedaan worden op een voor de kinderen bekende pedagogisch medewerker. Dit kan bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker van de locatie zijn, een bekende invalkracht of een pedagogisch medewerker die structureel en voor een langere periode ingezet kan worden op de groep. Hiermee waarborgen wij de emotionele veiligheid voor de kinderen en de stabiliteit van de opvang.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl). Ook als we groepen samenvoegen.

- Op peutergroep Anne Frank voldoen wij tijdens opvanguren van 8.30-12.30 uur.

Het Vierogenprincipe

Kind & Co geeft vorm aan het Vierogenprincipe door:

- Een open en professioneel werkklimaat
- Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen (zie: *Stamgroepen en Beroepskracht-kindratio en de drie-uursregeling*)
- Inrichting van de ruimten en bouwkundige voorzieningen (zie: *Onze accommodatie en groepsruimten*)

Indien nodig worden er aanvullende locatie specifieke afspraken met de oudercommissie gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in ons Beleidsplan Veiligheids- en Gezondheid en worden jaarlijks met de oudercommissie geëvalueerd wanneer deze aanwezig is.

Onze peutergroep in de wijk; onze externe samenwerkingspartners

Naast onze nauwe samenwerking met de Anne Frank school waar wij in zitten, werken we ook actief samen met de BSO waar wij het lokaal, het speelmateriaal en medewerkers mee delen. Er is ook contact met de overige scholen in de wijk, omdat onze peuters ook af en toe voor één van de andere scholen kiezen.

Openingstijden

Wij zijn gedurende de schoolweken vijf dagen per week geopend:

- Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur.

¹ Voor het samenvoegen van groepen aan het begin en einde van de dag, het incidenteel samenvoegen tijdens activiteiten in het kader van het opendeurenbeleid en in geval van [verlof en ziekte](#), hoeft geen toestemming aan ouders worden gevraagd.

² Een vaste pedagogisch medewerker die maximaal vier aaneengesloten weken afwezig is vanwege ziekte, vakantie of verlof.

Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag. De vakanties komen overeen met de schoolvakanties van het basisonderwijs, conform de richtlijnen van de betreffende gemeente.

Wij vragen de ouders hun kind tussen 8.30 en 8.45 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 8.45 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is. Dit omdat wij het belangrijk vinden het ontwikkelingsgerichte aanbod goed vorm te geven voor alle kinderen.

Vanaf 12.15 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders vooraf dat aan ons door te geven (voor- en achternaam zodat wij eventueel de ID- kaart kunnen controleren), anders geven wij het kind niet mee!

Onze medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd. Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten. Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid. Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- pedagogisch verdieping
- cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie

Andere volwassenen

Op onze peutergroep zijn ook regelmatig andere volwassenen aanwezig voor de ondersteuning van de kinderen. Zo zijn er bijvoorbeeld medewerkers van Peuterplus, ABceasar of via een extern bureau. Wij zorgen dan dat er een VOG en koppeling geregeld is. Daarnaast zullen er ook af en toe vrijwilligers en studenten aanwezig zijn op de peutergroep.

Taken vrijwilliger

Vrijwilligers worden uitsluitend boven-formatief ingezet (conform ons vrijwilligersbeleid). Een vrijwilliger levert een bijdrage aan het dagprogramma op de locatie middels het uitvoeren van een of meer van de volgende taken:

- activiteiten doen met de kinderen
- activiteiten voorbereiden
- bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken, e.d.

De vrijwilliger voert haar taken uit overeenkomstig het programma van het betreffende dagdeel en conform het pedagogisch beleid van Kind & Co. De vaste beroepskracht blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de (pedagogisch) gang van zaken.

Lees meer over onze Medewerkers in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

De oudercommissie

Wij streven ernaar op elke locatie een oudercommissie te hebben. Een oudercommissie geeft advies over de algemene gang van zaken zoals over het pedagogisch beleid, voeding, veiligheid en gezondheid en denkt mee over het reilen en zeilen van de locatie. Onze locatie heeft momenteel geen oudercommissie. Daarom organiseren we regelmatig een ouderraadpleging of informeren we ouders door middel van een nieuwsbrief, waarin we ouders de mogelijkheid geven om advies te geven. Dit doen wij minimaal eens per jaar en daarnaast wanneer er wijzigingen zijn op een onderwerp waarvoor adviesrecht geldt. We blijven ons inspannen om een oudercommissie in te stellen. Informatie over de ouderraadpleging is op te vragen via de clustermanager.

Naast de ouderraadpleging van Peutergroep Hart van Noord is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Tot slot

Wij hopen dat je dit Pedagogisch werkplan met plezier hebt gelezen en dat duidelijk is hoe wij binnen onze peutergroep Peutergroep Anne Frank werken.

Mocht je toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit Pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team Peutergroep Anne Frank

Foto's

Natuurlijk is er ruimte voor medezeggenschap, daarvoor hebben wij de oudercommissie.

Peuters zijn graag in de weer met potten en pannen.

Er is er één jarig!

Kleertjes uit, pyjamaatjes aan. De hoogste tijd om naar bed toe te gaan.

Opvoeden is imiteren.

Opvoeden is soms troosten.

Opvoeden is het begeleiden van samen spelen, samen delen.

Handen wassen hoort er gewoon bij.

Moment van persoonlijke aandacht,

Puk praat tegen ons en hij begrijpt ons.

Wat doet verf en hoe voelt het?

Spelen is rekening leren houden met elkaar.

Buiten kunnen de kinderen heerlijk spelen.

Dan is er tijd voor een liedje.

Veiligheid voor alles, maar natuurlijk ook gezelligheid!

Lekker spelen in de modder. Gezond voor kinderen!